

posamezne dele od avstro-ogrške monarhije, ki ji pripadajo in odkrito obžaluje strahovite posledice teh zločinskih dejanj.

Kraljevsko srbska vlada obžaluje, da so se srbski častniki in uradniki udeležili te propagande ter tako ogrožali prijateljsko sosedne odnose, katere varovati se je kraljevsko srbska vlada s svojo izjavo z dne 31. marca 1909 na slovesen način obvezala.

Kraljevsko srbska vlada, ki obsoja in odbija od sebe vsako misel in vsak poskus vmešavanja v usodo prebivalstva kateregakoli dela Avstro-Ogrske, smatra za svojo dolžnost, izrecno opozoriti častnike in uradnike ter celokupno prebivalstvo, da bo v bodoče z najskrajnejšo strogostjo postopala proti vsem osebam, ki bi zagrešile taka dejanja, katera preprečiti in zatreti bo srbska vlada storila vse.

To izjavo bo srbska vlada tudi potom posebnega dnevnega povelja Njegovega Veličanstva kralja dala armadi na znanje ter objavila tudi v častniškem armadnem organu.

Kraljevsko srbska vlada se nadalje obvezuje:

1. Zatrpeti vsako publikacijo, ki pozivlja in hujska k sovražnostim in zaničevanju napram monarhiji in katere splošna tendenca je naperjena proti teritorialni integriteti Avstro-Ogrske.

2. Takoj razpustiti društvo »Narodna Obrana«, konfiscirati vsa propagandistična sredstva tega društva in na isti način postopati tudi proti vsem drugim društvom in organizacijam v Srbiji, ki se pečajo s protiaustrijsko propagando. Kraljevsko srbska vlada bo odredila vse potrebno, da se ta društva ne konstituirajo pod kakim drugim imenom ali v kakki drugi obliki.

3. Srbska vlada bo brez odlaganja iz javnega poduka v Srbiji odpravila vse, kar se tiče učiteljskega osebja in učnih sredstev, kar služi, ali kar bi moglo služiti v to, da se razširi protiaustrijska propaganda.

4. Odstraniti iz vojaške službe in uprave sploh vse častnike in uradnike, ki so vsled propagande proti Avstro-Ogrski krivi in katerih imena, obenem s sporočilom proti njim nahajajočega se materiala sporočiti kraljevski vladi, si c. in kr. vlada pridrži.

5. Dovoliti da sodelujejo v Srbiji organi c. in kr. vlade pri zatiranju subverzivnega gibanja, ki je naperjeno proti teritorialni integriteti monarhije.

6. Uvesti sodno preiskavo proti onim udeležnikom kompote dne 28. junija, ki se nahajajo na srbskem teritoriju.

Od c. in kr. vlade k temu delegirani organi se bodo udeležili tozadevnih poizvedb.

7. Izvršiti z vsi pospešitvijo aretacijo majorja Voje Tankosiča in nekega Milana Ciganovića, srbskega državnega uradnika, ki sta po rezultatih preiskave kompromitirana.

8. Preprečiti z uspešnimi odredbami, da bi se srbske oblasti udeleževale vtihoapljanja orožja in eksplozivnih predmetov čez mejo. Opustiti iz službe in strogo kaznovati one organe obmejne službe v Sabacu in Lovnici, ki so pomagali povzročiteljem zločina v Sarajevu pri prestopu meje.

9. Dati pojasnila c. in kr. vladi o neupravičljivih izjavah visokih srbskih funkcionarjev v Srbiji in v inozemstvu, ki niso navzlic svojemur oficijalnemu stališču pomišljali, izreči se po atentatu dne 28. junija v intervjuih na sovražen način proti Avstro-Ogrski.

10. Brez odlašanja obvestiti c. in kr. vlado o izvršitvi odredb, označenih v prejšnjih točkah.

C. in kr. vlada pričakuje odgovor kraljevske vlade najpozneje do sobote 25. t. m. ob 6. uri popoldne.

Spis o rezultatih v Sarajevu, v kolikor se nanašajo na funkcionarje, imenovane v točkah 7. in 8., je priložen tej noti.

Priloge.

Pri sodiščih v Sarajevu proti Gabrielu Prinčipu in tovarišem zaradi dne 28. junija t. l. storjenega zavrtnega umora, oziroma zaradi sokrivde tekoča kazenska preiskava je doslej dognala:

1. Načrt, umoriti nadvojvodo Frana Ferdinanda ob njegovem bivanju v Sarajevu, je bil narejen v Belgradu od Gabriela Prinčipa, Nedeljka Cabrinovića, nekega Milana Ciganovića in Trifka Grabeča s pomočjo majorja Voja Tankovića.

5. Šest bomb in štiri browningpištole z municijo vred, ki so jih zločinci rabili kot orodje, sta preskrbeli neki Milan Ciganović in major Voja Tankosić ter jih dala v Belgradu Prinčipu, Cabrinoviću in Grabeču.

3. Bombe so ročne granate, ki izvirajo iz orožnega skladišča srbske armade v Kragujevcu.

4. Da se zajamči, da se atentat posreči, je Ciganović podučil Prinčipa, Cabrinovića in Grabeča, kako je ravnati z granatami ter je v nekem gozdu zraven strelišča v Topčideru podučeval Prinčipa in Grabeča v streljanju z browningom.

5. Da se omogoči Prinčipu, Cabrinoviću in Grabeču, prehod čez bosansko-hercegovinsko mejo in vtihoapljenje orožja, je Ciganović organiziral popolnoma tajen sistem transporta. Prihod zločincev in orožja v Bosno in Hercegovino so obmejni stotniki v Sabacu (Rade Popović) in v Lovnici, ter carinski uslužbenec Radivoj Grbić v Lovnici s pomočjo več drugih oseb izvršili.

Mobilizacija.

Njegovo c. in k. opostolično Veličanstvo zapovedalo je deloma mobilizacijo avstro-ogrške armade. Doslej so mobilizirani:

1. Infanterijski polki št. 7, 17, 27, 47, 87 in 97.
2. Bataljoni poljskih lovcev št. 7, 8, 9 in 20.
3. Dragonski regiment šte. 5.
4. Poljski kanonski regimenti št. 7, 8 in 9.
5. Poljski havbici regiment št. 3.
6. Gorski artiljerijski regiment št. 3.
7. Težka havbici divizija št. 3.
8. Trdnjavski artiljerijski regiment št. 4.
9. Sapérski bataljon št. 8.
10. Pijonirski bataljon št. 3.
11. Divizija tréna št. 3.
12. Sanitetni oddelki št. 7, 8 in 9.
13. „Evidenz-Artillerie-Zeusdepot“ v Gradcu.
14. „Evidenz-Verpflegs-Magazin“ v Gradcu.
15. C. k. deželno-brambeni infanterijski regimenti št. 3, 4, 5, 26 in 27.
16. C. k. deželno-brambena havbici divizija št. 22.
17. C. k. deželno-brambena kanonska divizija št. 22.

Vsi rezervisti in „Landsturm“ (do 42. leta) so morali takoj se zglasiti.

Mobilizacija napreduje vzorno in v polnem redu. Vse je polno rezervistov, ki se v velikem navdušenju zglašujejo za boj za cesarja in domovino!

Mobilizacija pri nas.

V Ptujju se je izvedelo približno ob 1/2 11. uri, da Srbija ni sprejela našega ultimatumu in da je torej faktično pričelo vojno razmerje med Avstro-Ogrsko in Srbijo. V „Vereinshausu“ je bila neka veselica moškega pevskega društva, ki se je seveda takoj odpovedala. Društveni predsednik g. Perko naznanil je običnstvu, da je vojna izbruhnila. Takoj se je občinstvo vzdignilo in je z godbo zapelo cesarsko pesem ter znano vojno koračnico „Prinz Eugen“. V vsej dvorani in po vsem mestu je zavladalo velikansko navdušenje. Povsod so se čuli klici: „Živila Avstrija“ in „Doli s Srbijo!“ Celo noč bila je po mestnih ulicah zbrana velikanska množica, ki je prepevala navdušeno patrijotične pesni. Pred „narodnim domom“ in pred znano Srbom prijazno krmo Mahorič so se vršile burne demonstracije zoper Srbe in njih prvaške zaveznike ter prijatelje. Pred mestno hišo in v kavarnah je bilo na stotine ljudi, ki so pričakovali telegrame z

novicam. Tudi vse ostale dni je bilo navdušen-je naravnost velikansko.

Poročila iz drugih mest nam pripovedujejo o istem lepem patrijotičnem navdušenju. Nemško in slovensko ljudstvo se je našlo v skupni ljubezni do mile avstrijske domovine.

Rezervisti in „Landsturm“ močje prihajajo v velikanskih množicah iz vseh krajev. Ves drugi promet je skoraj vstavljen in na železnici se ne vidi drugega nego vojaške vlake. Pa tudi rezervisti kažejo naravnost nepopisno navdušenje. Nikdo ni bolan, nikdo ni bojazljiv. Vse hrepeni po boju z nesramnimi kraljemorilci! Veselje je pogledati vrle kmetske fante in može, ki prihajajo v mesto, da se potem odpeljejo. Kakor da bi šli na nabor, s cvetljicami na prsih, prepevajoči navdušene pesmi, tako prihajajo. Čast jim! Sovražnik bode prav kmalu izpoznal, da Avstrija ni tako gnila in trbla, kakor so jo slikali nasprotniki. Sovražnik bode kmalu čutil, da je avstrijska armada kakor železo in da jo nikdo na božjem svetu ne bode premagal. Živeli naši junaki!

Pozor ob železnica!

Radi mobilizacije in sploh zaradi varnosti pustila je oblast vse železniške proge strogo z vojaštvom zastražili. Opozarjamo občinstvo na to strogo odredbo. Vojaške straže morajo vsakega, ki se slučajno ali na ta ali oni način mudi na železniški progi, takoj vstaviti. Kdor na prvi poklic vojaške straže takoj ne obstoji, proti temu bode vojak takoj orožje rabil. Ako te torej vojak zakliče, moraš takoj obstati, da te preišče; drugače znaš biti ustreljen. Torej pozor! Časi so resni!

Srbija se ne pokori.

V soboto zvečer pričakoval je avstro-ogrski poslanik baron Giesl odgovor srbske vlade. Naša država je že preje izjavila, da zamore biti ta odgovor le popolno priznanje naših zahtev. Drugi odgovor, ki bi hotel stvar zavlačiti ali ki bi ne vseboval vse potrebne točke, bi ne sprejeli. Srbija pa je mislila, da se bode zopet — „gihalo“. Podala je odgovor, ki ni bil popolnoma zadovoljiv in v katerem se srbska vlada zvija, kakor črv. Naš poslanik pl. Giesl je vsled tega srbski vladi izjavil, da so s tem diplomatične

Merodajni možje v avstrijsko-srbskem sporu.

Vojna je pričela in zato so tudi merodajne osebe v tem sporu zanimive. Prinašamo jih torej v sliki. Od zgoraj pričnemo na levi strani. Avstrijski ministerski predsednik grof Stürgkh je 55 let star in že od leta 1911 prvi naš minister. Srbski ministerski predsednik Nikola Pasić je 68 let star; on je vsekakor eden najnevarnejših sovražnikov naše monarhije; tesno zvezan je s srbskimi kraljemorilci. Ogrski ministerski predsednik grof Štefan Tisza je jako nadarjen mož in odločen politik zoper nemirno Srbijo. Spodaj vidimo najprve avstro-ogrškega ministra zunanjih zadev grofa Berchtold, ki je prva oseba v diplomatski vojni. Poleg njega vidimo šefa našega generalštaba Conrada plem. Hötendorf, ki bode imel v vojni poglavitno nalogo. Največje upanje zmagovite vojne je ravno ta mož. Istotako me-

Die führenden Männer in der österreichisch-serbischen Krise.

rodajen je tudi avstro-ogrski vojni minister pl. Krobatin.